

*Let's
create*
Norrköping

Vad betalar jag för?

Taxa för offentlig kontroll
inom livsmedelsområdet

GÄLLER FRÅN OCH MED 1 JANUARI 2018

Inledning

Detta är byggnads- och miljöskyddsnämndens dokument för taxa inom livsmedelsområdet. Dokumentet har två delar. I den första delen beskrivs kortfattat kommunens roll som myndighet, vilka avgifter som tas ut, varför avgifter tas ut och vad avgiften finansierar samt beskrivningar av olika begrepp inom livsmedelskontrollen. Dokumentets andra del består av taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet.

Del 1

Inledande bestämmelser

Uppdrag och ansvar

Alla kommuner i Sverige är skyldiga att ha en fungerande livsmedelskontroll. I Norrköpings kommun är det byggnads- och miljöskyddsnämnden som har i uppdrag att utföra kommunens myndighetsutövande uppgifter inom livsmedelskontrollen. Det är en uppgift som kommunen har rätt att ta betalt för och det är kommunfullmäktige som bestämmer vad det ska kosta, de fattar beslut om taxan.

Taxan gäller från 2018-01-01.

Lagar och förordningar

Kommunens befogenheter att utöva livsmedelskontroll regleras i Livsmedelslagen och Livsmedelsförordningen och i EU-lagstiftning. Enligt lagstiftningen är kommunen skyldig att ta ut avgifter för att täcka kommunens kostnader för registrering av livsmedelsverksamheter och kontroll.

“Alla kommuner i Sverige är skyldiga att ha en fungerande livsmedelskontroll.”

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING
(EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004

Finansiering

Den kommunala livsmedelsverksamheten finansieras både med anslag genom skattemedel och genom avgifter som tas ut av alla verksamhetsutövare som har en registrerad livsmedelsanläggning.

Avgifter i Norrköpings kommun för registrerade livsmedelsanläggningar

Alla som har en registrerad livsmedelsanläggning ska betala för den kontroll som utförs.

Verksamhetsutövare betalar en avgift, enligt en taxa, för att kommunen kommer till verksamheten och utför kontroll. Efter kontrollbesöket skickas ett beslut eller ett kontrollkort samt en faktura ut till verksamhetsutövaren. Fakturan ska betalas till kommunen inom den tid som anges i beslutet eller på fakturan.

Förutom avgifter för den planerade kontrollen tar kommunen även ut en registreringsavgift av nya livsmedelverksamheter samt en avgift för Extra offentlig kontroll. Närmare beskrivning av de avgifterna finns på sidan 8 och framåt i detta dokument.

Debitering

I Norrköpings kommun tillämpas från den 1 januari 2018 efterdebitering i samband med livsmedelskontroller.

Varför livsmedelskontroll?

Den svenska livsmedelskontrollens mål är att konsumenterna:

- får korrekt information om vad maten innehåller
- får säkra livsmedel
- inte blir lurade om vad maten innehåller

Bygg- och miljökontoret har kontroll över livsmedelsanläggningar som är registrerade i Norrköpings kommun. Vi utreder även misstänkta matförgiftningar och tar prover på livsmedel och dricksvatten samt behandlar eventuella klagomål.

Vilka verksamheter kontrolleras av kommunen?

Bygg- och miljökontoret genomför kontroller i butiker, på restauranger, barer och caféer, i skolkök, hos grossister, hos vissa tillverkare och hos organisationer och hos föreningar som serverar eller säljer livsmedel. Vi kontrollerar även dricksvattenproducenter.

Kontroller som genomförs av Länsstyrelsen och Livsmedelsverket

Länsstyrelsen genomför kontroller hos djuruppfödare, fiskare, bär- och grönsaksodlare. Livsmedelsverket utför kontroller hos äggpackerier, musselodlingar, större mejerier, fiskerianläggningar och slakterier.

Kontrollbesök

Vid ett kontrollbesök får verksamhetsutövare besök av en yrkesutbildad livsmedelsinspektör från kommunens bygg- och miljökontor.

Vad innebär ett kontrollbesök?

1) Offentlig kontroll

Syftet med livsmedelskontroll är att konsumenterna ska få säkra livsmedel och att livsmedlen är märkta på rätt sätt.

Vid en offentlig kontroll säkerställer kontrollmyndig-

heten att verksamhetsutövare klarar lagens krav inom livsmedelsområdet. Livsmedelskontrollen kan innebära kontroll på plats, provtagningar samt genomgång av verksamhetens egenkontrollprogram.

Exempel på kontrollområden i den offentliga livsmedelskontrollen:

- bedömning av livsmedelaneläggningens lokaler och utrustning
- råvaror och förpackningsmaterial
- säker hantering, lagring och transport
- smitta
- kontroll av verksamhetens egentillsyn
- hantering av avfall samt skadedjurssäkring
- vattenkvalitet
- temperaturkontroller
- möjligheten till handhygien
- kunskapsbedömning
- märkning och spårbarhet

2) Extra offentlig kontroll

Om det upptäcks brister vid den ordinarie offentliga kontrollen gör kontrollmyndigheten ett nytt kontrollbesök i syfte att se om de brister som upptäckts har rättats till.

Hur många timmars kontrolltid och till vilken kostnad?

För att bestämma avgiften riskklassar kontrollmyndigheten de livsmedelsanläggningar som är verksamma i kommunen. Riskklassningen baseras på vilken typ av verksamhet företaget bedriver, livsmedelsverksamhetens storlek, konsumentgrupper och en erfarenhetsklassning.

Erfarenhetsklassningen är grundad på erfarenhet från tidigare kontroller.

En livsmedelsverksamhets årliga kontrollavgift grundas på det antalet kontrolltimmar som riskklassningen

och erfarenhetsklassningen ger multiplicerat med den kommunala timavgiften.

Riskklassning. Vad innebär det?

Kommunen riskklassar varje livsmedelsverksamhet och klassningen görs med hjälp av en modell som Livsmedelverket har arbetat fram och rekommenderar kommunerna att använda. I riskklassningen bedöms

- typ av verksamhet och vilken sorts livsmedel som hanteras
- livsmedelsproduktionens storlek
- vilka konsumentgrupper som livsmedlet är avsett för.

Tillagning till känsliga konsumentgrupper får en högre riskklassning. Till känsliga konsumentgrupper hör små barn upp till 5 år samt äldre infektionskänsliga.

Riskklasserna är numrerade 1-8, varav siffran 1 står för hög risk vilket betyder fler kontrolltimmar och siffran 8 står för låg risk och få kontrolltimmar, vilket då påverkar kostnaden. Varje riskklass genererar ett visst antal riskpoäng som i sin tur ger kommunen vägledning för att bedöma behovet av antalet kontrolltimmar för olika typer av livsmedelsverksamheter.

Antal kontrolltimmar för olika typer av verksamheter

RISKLASS	RISKPOÄNG	KONTROLLTIMMAR/ÅR
1	>100	26
2	90	20
3	80	14
4	70	10
5	60-65	6
6	55	4
7	35-50	2
8	<30	1

Erfarenhetsklassning. Vad innebär det?

Förutom riskklassning gör kommunen även en erfarenhetsinklassning. Det finns tre nivåer för erfarenhetsklasser, A, B och C. Erfarenhetsklass B är normalläge för en livsmedelsanläggning.

En nystartad anläggning bör alltid placeras i klass B, normalläget. När tillsynsmyndigheten har fått erfarenhet av hur livsmedelsföretagaren uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen kan erfarenhetsklassningen - och därmed också kontrolltiden - justeras.

Erfarenhetsklassning A innebär en sänkning av den årliga kontrolltiden med 50 procent.

Erfarenhetsklassning C innebär en ökning av den årliga kontrolltiden med 50 procent.

Här finns det möjlighet för verksamhetsutövaren att påverka antalet kontrolltimmar.

Antal kontrolltimmar för olika erfarenhetsklasser

ERFARENHETSKLASS	TIDSFAKTOR	
A	Minskad kontroll i förhållande till normalläge	0,5
B	Normalläge	1,0
C	Ökad kontroll i förhållande till normalläge	1,5

Kontrolltidstillägg. Vad innebär det?

Tid för kontroll av information och märkning, samt av spårbarhets- och återkallelserutiner.

Avgifter inom livsmedelskontroll

Olika typer av avgifter

Alla som har en registrerad livsmedelsanläggning ska betala en avgift för den kontroll som utförs. Det finns tre olika typer av avgifter inom livsmedelskontrollen.

1. Registreringsavgift för nya livsmedelsverksamheter
2. Kontrollavgift för den planerade kontrollen
3. Avgift för Extra offentlig kontroll

1. Registreringsavgift. Vad innebär det?

Registreringsavgiften är en avgift som betalas när en ny verksamhet registreras hos tillsynsmyndigheten. Registreringsavgiften finansierar inmatning av data samt bearbetning och beslut avseende riskklassning. Dessutom skickar tillsynsmyndigheten ett svarsbrev som bekräftar att verksamheten är registrerad som en livsmedel­anläggning. Därefter skickas en faktura på registreringsavgiften. Registreringsavgiften betalas bara en gång och utgör en timmes kontrolltid. Registreringsavgiften är år 2018, 1 070 kronor.

2. Kontrollavgift. Vad innebär det?

Kontrollavgift är den avgift som betalas för den planerade kontrolltid som genomförs. Avgiften ska täcka kostnaderna för det arbete som kommunens livsmedelsinspektörer utför innan besöket, den tid som kontrollen tar ute på livsmedelsanläggningen samt det efterarbete som livsmedelsinspektören

behöver göra. Dessutom finansieras dessa kostnader av avgiften:

- lönekostnader
- lokaler
- utrustning och verktyg
- kostnader för kompetensutveckling
- nämndkostnader
- information och rådgivning i samband med kontroll
- prov- och laboratorieanalyser
- registerhållning och arkivarbete
- hantering och bevakning av förfallna fakturor
- remisshantering
- omvärldsbevakning
- utlämnande av allmänna handlingar
- statistik- och verksamhetsuppföljning

Timavgiften vid kontrollbesök är år 2018, 1 070 kronor.

3. Avgift för Extra offentlig kontroll. Vad innebär det?

Om livsmedelsinspektören uppmärksammar avvikelser från lagstiftningen vid den ordinarie kontrollen kommer bygg- och miljökontorets livsmedelsinspektör att göra en uppföljande kontroll. Avgift för Extra offentlig kontroll är den timavgift som betalas för den extra kontrolltiden samt för analys av prover.

Timavgiften för Extra offentlig kontroll är år 2018, 1 070 kronor.

Avgifter ska betalas till Norrköpings kommun

Efter genomförd kontroll får verksamhetsutövaren ett beslut eller ett kontrollkort samt en faktura på kostnaden för kontrollen. Betalning ska ske till kommunen inom den tid som anges i beslutet eller på fakturan.

Kommunen tar inte ut avgifter för:

- handläggning av klagomål som visar sig vara felaktiga
- handläggningen av överklagade ärenden
- information och service till allmänhet samt
- allmän information till företagare

Del 2

Regelverk för taxa vid offentlig kontroll

1§ Denna taxa gäller avgifter inom livsmedelskontrollen för byggnads- och miljöskyddsnämndens kostnader för:

- offentlig kontroll
- provning och registrering enligt livsmedelslagen (2006:804) de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt den EG- bestämmelse som kompletteras av lagen
- lag om foder och animaliska biprodukter (2006:805) de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt den EG- bestämmelse som kompletteras av lagen.

2§ Avgift enligt denna taxa tas ut för:

- registrering av anläggning
- handläggning och andra åtgärder vid normal offentlig kontroll och extra offentlig kontroll
- provning i ärenden om godkännande av anläggning, som ska provas enligt EG- förordningen 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung.

3§ Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av överklagande av beslut av enligt livsmedelslagen, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt de EG- bestämmelser som kompletteras av lagen.

4§ Byggnads- och miljöskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att justera den i denna taxa antagna timtaxan (timavgiften) med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på Sveriges kommuners och landstings (SKL:s) hemsida i oktober månad. Utgångspunkt för indexuppräknings är oktober månad 2017, kommunfullmäktiges beslutsår.

5§ Beslut om att fastställa avgift enligt 6 § andra stycket, 14 § andra stycket och 18 § tredje stycket förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel eller särskilda beslut enligt 5 § i förordningen eller andra beslut om avgifter i enskilda fall enligt denna taxa fattas av byggnads- och miljöskyddsnämnden.

Timavgift

6§ Vid tillämpning av denna taxa är timavgiften 1 070 kronor per timme kontrolltid. Avgiftsuttaget sker i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan. Kontrolltiden avrundas till närmaste halvtimme.

I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagt kontrolltid avses med kontrolltid den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, övrig beredning i ärendet samt föredragning och beslut. För inspektioner, mätningar och andra offentliga kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas timavgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Avgift för provning

7§ Den som ansöker om godkännande av en sådan anläggning, som avses i EG- förordning 853/2004 av den 29 april 2004, om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung, och över vilken Livsmedelsverket till kommunen överfört kontrollen, ska betala en avgift för provning som motsvarar en kontrollavgift för anläggningen enligt 11 § med tillämpning av den riskklass som gäller för den typ av verksamhet som godkännande avser och erfarenhetsklass B. Avgift för provning ska betalas för varje anläggning som ansökningen avser. Avgiften för provning får tas ut i förskott.

8§ Avgift för godkännande ska betalas även om ansökan avser en väsentlig ändring eller ett ägarbyte för anläggning, för vilken godkännande tidigare har lämnats. Avgiften ska betalas med det belopp som

motsvarar den kontrolltid som avses för anläggningen.

9§ Avgift för provning i ärenden om godkännande ska betalas även om ansökan avslås.

Avgift för registrering

10§ Den som gör en anmälan för registrering av en anläggning för att driva en livsmedelsverksamhet eller för dricksvattenförsörjning, ska betala avgift för en timmes kontrolltid.

Kontrollavgift för den planerade kontrollen

11§ För normal offentlig kontroll av en livsmedelsanläggning enligt 11 § livsmedelslagen (2006:804) ska en avgift betalas.

Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid som byggnads- och miljöskyddsnämnden beslutar för anläggningen. Kontrolltiden bestäms genom att verksamheten i anläggningen riskklassificeras. Riskklassningen beaktar vilka livsmedel och processer som hanteras samt omfattningen på hanteringen. Om anläggningens verksamhet riktar sig till känsliga konsumentgrupper ges ytterligare riskpoäng. Kontrolltidstillägg ges till anläggningar som har ansvar för märkning och spårbarhet. Byggnads- och miljöskyddsnämnden utvärderar kontrollen i den enskilda anläggningen med hjälp av erfarenhetsmodulen.

Systemet med riskklassning följer Livsmedelsverkets vägledning "Riskklassning av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrolltid". Senaste versionen är fastställd den 25 augusti 2011.

Kontrollavgiften är summan av utfallet i riskinformations-, och erfarenhetsmodulerna. Se nedanstående beskrivning av de olika modulerna.

Riskmodul. Riskklasser, riskpoäng och den tid som ges enligt riskmodulen. Tiden anges i timmar.

RISKKLASS	RISKPOÄNG	RISKMODULENS TID
1	>100	26
2	90	20
3	80	14
4	70	10
5	60-65	6
6	55	4
7	35-50	2
8	<30	1

Informationsmodul. En del av kontrollen har som syfte att motverka att konsumenter blir lurade eller vilseledda av exempelvis den information som kopplas till respektive produkt. Därför ska man också beräkna hur mycket tid som behövs för att kontrollera detta. På samtliga livsmedelsanläggningar är det dessutom viktigt att kontrollera att det finns fungerande spårbarhets- och återkallelserutiner. Mer information finns i Livsmedelsverkets vägledning.

Erfarenhetsmodul. Det är tre erfarenhetsklasser: A, B och C som direkt speglar kontrollbehovet vid en livsmedelsanläggning.

Erfarenhetsklass B är normalläge.

ERFARENHETSKLASS	A	B	C
Tidsfaktor, timmar	0,5	1	1,5

Om en tillämpning av 11 § skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning.

Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala kontrollavgift efter utförd kontroll.

Efter erfarenhet av livsmedelsanläggningen kan den förflyttas i erfarenhetsklass med utgångsläge från erfarenhetsklass B inför år 2.

Om en anläggning placeras i annan avgiftsklass eller tilldelas annan kontrolltid, ska den nya avgiften betalas från och med det efterföljande kalenderåret.

12§ Avgiften ska betalas av de livsmedelsföretagare och aktörer inom ekologisk produktion vilkas verksamhet är föremål för kontroll. Avgiften ska även betalas av den som bedriver verksamhet i en anläggning för tillverkning av snus eller tuggobak eller i en anläggning för dricksvattenförsörjning. Förordning (2013:1060).

Avgiften betalas i efterskott.

Avgift för extra offentlig kontroll

13§ Om påvisandet av bristande efterlevnad medför offentlig kontroll som går utöver den normala kontrollverksamheten, tas avgift ut för nedlagd kontrolltid enligt taxan och för de faktiska kostnaderna för provtagning och analys av prover.

Enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, ska den företagare som har ansvaret för den bristande efterlevnaden eller får den företagare som äger eller innehar produkterna vid den tiden då den extra offentliga kontrollen genomförs debiteras de kostnader som den extra offentliga kontrollen medför.

14§ Av 12 § förordningen om avgift för offentlig kontroll av livsmedel framgår att avgift inte ska betalas för kontroll som sker efter klagomål och som visar sig vara obefogade.

Nedsättning av avgift

15§ Om det finns särskilda skäl får byggnads- och miljöskyddsnämnden besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften enligt denna taxa.

Avgiftens erläggande

16§ Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till byggnads- och miljöskyddsnämnden. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet eller på fakturan.

Verkställighetsfrågor

17§ Av 33 § livsmedelslagen framgår att en kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

18§ Av 31 § livsmedelslagen framgår att byggnads- och miljöskyddsnämndens beslut om avgift får överklagas hos Länsstyrelsen.

Bygg- och miljökontoret

Bygg- och miljökontoret bidrar till att säkerställa en hållbar livsmiljö för alla, nu och i framtiden. Genom nytänkande och med ett tydligt kundfokus arbetar vi för en samhällsutveckling med god livskvalitet.

Vi bidrar med kompetens inom fyra områden: bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedel och lantmäteri. Kvalificerad rådgivning, handläggning av ärenden och tillsyn är exempel på service till kommuninvånare och företag i Norrköping.

Bygg- och miljökontoret

601 81 Norrköping

Besöksadress: Förvaltningshuset Rosen, Trädgårdsgatan 21

Tel: 011-15 00 00

E-post: byggomiljokontoret@norrkoping.se

www.norrkoping.se

NORRKÖPING